

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA BiH
BROJ: 96 0 U 138718 21 U
Brčko, 06.03.2023.godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, po sudiji XX, u upravnom sporu tužitelja XX i XX iz XX ul. XX, zastupanih po punomoćnik XX, advokatu iz Brčkog, protiv tužene Apelacione komisije Ureda/Kancelarije gradonačelnika Brčko distrikta BiH, radi poništenja rješenja tužene broj predmeta: UP-XX, broj akta: XX od 09.04.2021.godine, van ročišta, dana 06.03.2023.godine, donio je

P R E S U D U

I UVAŽAVA se tužba tužitelja XX i XX iz Brčkog, poništava se rješenje Apelacione komisije Ureda/Kancelarije gradonačelnika Brčko distrikta BiH broj predmeta: XX, broj akta: XX od 09.04.2021.godine i predmet vraća tuženoj na ponovno odlučivanje.

II Obavezuje se tužena da tužiteljima nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 1.100,00 KM, u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelji su, posredstvom punomoćnika, ovom sudu dana 21.05.2021.godine podnijeli tužbu protiv tužene Apelacione komisije Ureda/Kancelarije gradonačelnika Brčko distrikta BiH. Kako je tužba bila nerazumljiva i po njoj se nije moglo postupati, sud je rješenjem broj: 96 0 U XX 21 U od 28.05.2021.godine pozvao tužitelja da uredi tužbu. Punomoćnik tužitelja je dana 02.06.2021.godine dostavio sudu uređenu tužbu protiv tužene Apelacione komisije Ureda/Kancelarije gradonačelnika Brčko distrikta BiH, radi poništenja rješenja tužene broj predmeta: UP-II-XX, broj akta: XX od 09.04.2021.godine, kojim je odbijena, kao neosnovana, njihova žalba izjavljena protiv rješenja Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta BiH broj predmeta: UP-I-XX, broj akta: XX od 22.01.2021.godine, kojim se po službenoj dužnosti obnavlja postupak potpune eksproprijacije nekretnina pobliže označenih u tački 1. dispozitiva kao suvlasništvo XX i XX s dijelovima od po 1/2, koji je okončan rješenjem Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta BiH broj predmeta: XX, broj akta: XX od 15.11.2018.godine, u svrhu izgradnje spoja ulica XX i XX u stambenom naselju XX u Brčkom. Tačkom 2. dispozitiva prvostepenog rješenja poništava se tačka 1. dispozitiva rješenja Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta BiH broj predmeta: UP-I-XX, broj akta: XX od 15.11.2018.godine i zamjenjuje novom tačkom 1. koja glasi: 1. Usvaja se prijedlog Brčko distrikta BiH, kao korisnika eksproprijacije, pa se u svrhu izgradnje spojnice ulica XX i XX u stambenom naselju XX, a u skladu sa odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH o utvrđivanju javnog interesa broj: XX od 21.12.2017.godine, potpuno eksproprišu nekretnine označene kao: a) Parcela broj: XX, voćnjak 3. klase u površini od XX, upisana u posjedovni list broj: XX, kao posjednik XX, kojoj po starom premjeru odgovara parcela broj: XX voćnjak u površini od XX upisana u zk.ul.br. XX Brčko, kao suvlasništvo XX i XX, s dijelom od po 1/2, zajedno sa X stabala oraha u fazi plodonošenja, X sadnica oraha, X lješnika u fazi plodonošenja i jedno stablo jabuke u

fazi plodonošenja, koje postoji na zemljištu. b) Građevinska-žičana ograda na željeznim stubovima u dužini od XX, bespravno izgrađena na zemljištu iz tačke 1. alineja a) dispozitiva rješenja. U tužbi navode da su još u toku vođenja prvostepenog upravnog postupka na usmenoj raspravi ukazivali na činjenicu da će izgradnjom objekata-ulice u čiju svrhu se provodi postupak eksproprijacije predmetnih nekretnina prilikom izgradnje ulice, sjećom korjena i krošnje stabala koji se nalaze na trasi ulice doći do uništenja stabala voća i koje se nalaze na susjednim zemljišnim parcelama (koje su tužiteljima ostale u vlasništvu s jedne i druge strane trase ulice) iz razloga neposredne blizine istih stabala trasi buduće ulice, što potvrđuju navodi iz obrazloženja prvostepenog rješenja. U toku usmene rasprave je u ovom upravnom postupku angažovan vještak geodetske struke, čiji zadatak je bio da na licu mjesta izvrši snimanje svih stabala voća, kako onih koja se nalaze na trasi buduće ulice (u pojasu nekretnina koje se eksproprišu) tako i na zemljišnim parcelama koje su vlasništvo tužitelja a koje se nalaze neposredno uz trasu buduće ulice). Prvostepeni organ je u obrazloženju svog rješenja naveo i stav vještaka poljoprivredne struke XX u pogledu sadnica voćnih stabala koja ostaju tužiteljima pored trase buduće ulice, ali koja su svojim korijenom i krošnjom idu iznad trase buduće ulice-kako je to snimio i prikazao na skici lica mjesta vještak geodetske struke. Međutim, prvostepeni organ uprave je bez razloga i osnovanog objašnjenja u toku postupka promijenio vještaka agronoma, te umjesto i pored XX angažovao XX, koji je takođe dao svoj nalaz i mišljenje koji je citiran u obrazloženju prvostepenog rješenja. Prvostepeni organ uprave je dao povjerenje vještaku poljoprivredne struke XX ali u obrazloženju svog rješenja od 22.01.2021.godine ne daje razloge zašto ne uzima kao dokaz nalaz vještaka XX a uzima nalaz drugog vještaka XX. Tužitelji su u žalbi ukazali na povrede odredaba i načela upravnog postupka (nepravilne ocjene i analize izvedenih dokaza), te na nepravilno utvrđeno činjenično stanje u dijelu koji se odnosi na "životnu ugroženost" stabala voća čiji korijen i krošnja (kako je to utvrdio vještak XX) prelazi u pojas eksproprijisanog zemljišta i na trasu buduće ulice, te su u tom dijelu i pobijali prvostepeno rješenje. Tužena odbijajući žalbu tužitelja svojim rješenjem ne daje valjane razloge za to niti daje odgovore na navode žalbe. Naime, u ovom predmetu imamo dva vještaka poljoprivredne struke a uzima se u obzir samo jedan nalaz, a drugi koji kako navodi tužena "žalitelju više ide u korist" se uopšte ne uzima kao relevantan dokaz, pri čemu zašto je to tako ne obrazlaže niti tužena niti prvostepeni organ. Tužitelji ističu da im u upravnom postupku koji je prethodio prvostepenom rješenju kao strankama nije pružena mogućnost da se pravovremeno izjašnjavaju kako o provedenim dokazima, tako ni da blagovremeno ulažu svoje primjedbe i prigovore na sam dokazni postupak. Vještak geodetske struke XX, kao i vještak agronom XX, je vrlo jasno utvrdio da postoji X stablo voća koje je vlasništvo tužitelja koje je locirano pored trase eksproprijacionog pojasa. Nadalje vještak XX, koristeći skicu lica mjesta vještaka geometra (koji je dao lokaciju i udaljenost stabla od strane buduće ulice) utvrđuje da je X komad dijelom korijenjem i krošnjom iznad i ispod površine parcele koja je predmet eksproprijacije. Vještak XX i pored prednje činjenice, koju niko nije osporio, a koju čak prvostepeni organ navodi u obrazloženju rješenja, u svom nalazu apriori tvrdi da tih X stablo nije životno ugroženo a ne daje nikakav stručni osvrt na to i odgovor na pitanja: Kako stabla čiji korijen i krošnja u većem dijelu prelaze na trasu buduće saobraćajnice poslije izgradnje saobraćajnice (ulica ima svoju i podzemnu i nadzemnu prateću infrastrukturu), čijom izgradnjom će biti posječen i korijen ispod i krošnja iznad saobraćajnice, mogu ostati u životu poslije ovakve sječe i krošnje voćke? Neosnovano tužena na strani 3. drugostepenog rješenja ukazuje da ako su stabla pored trase životno ugrožena tužitelji su imali mogućnosti da u skladu sa odredbom člana 7. Zakona o esproprijaciji podnesu zahtjev za eksproprijaciju preostalog dijela nekretnina, što samo pokazuje neozbiljnost pristupa tužene ovom predmetu. Pošto je prvostepeni organ propustio pravilno cijiniti dokaz koga je provodio tokom glavne rasprave-nalaz i mišljenje vještaka poljoprivredne struke XX a uzeo je u obzir nalaz vještaka XX koji je nepotpun i štur, tužitelji su naknadno pribavili nalaz i mišljenje sudskog vještaka poljoprivredne struke XX, koji je dao

svoj nalaz i mišljenje od 17.05.2021.godine u kome navodi: "Ukupan broj stabala na parceli kč.br. X je X. Ukupan broj stabala voćaka na parceli X koji će biti uništen izgradnjom petne komunikacije je X". Isti vještak u skladu sa nalazom geometra XX datog u ovom upravnom postupku uzima tačne mjere udaljenosti stabla voćaka od trase buduće ulice, te u obrazloženju prednjih zaključaka navodi: "Sva ova rodna stabla su korijenom prorasla u parcelu kč.br. X koja će biti ekspropisana, krošnjom nadsvođuju prostor iznad ekspropisane parcele, tako da će izvođenju infrastrukturnih radova i izgradnjom prometnice biti uništena, zbog presijecanja ili čupanja korijenovog sistema i rezanja grana koje ometaju komunikaciju trasom". Nadalje isti vještak navodi da je ukupan broj stabala na parceli X X, da je ukupan broj stabala koja će biti uništena pri izvođenju radova na parceli X 5, da broj stabala koji će imati smanjenu rodnost jer će im korijen biti dijelom oštećen, a krošnja redukovana 2 te da je broj stabala koja neće biti ugrožena prolaskom komunikacije i izvođenjem radova 1. Nalaz i mišljenje sudskog vještaka XX dostavljaju uz ovu tužbu kao dokaz o osnovanosti njihovih navoda uz napomenu da im za izvođenje ovakvog dokaza na njihov prijedlog nije bila data mogućnost od strane prvostepenog organa uprave (koji je provodio dva vještačenja na svoju inicijativu od kojih je prihvatio jedan a odbio drugi). Stoga smatraju da je rješenje tužene, kao i rješenje prvostepenog organa donijeto uz nepravilno utvrđeno činjenično stanje u ovoj pravnoj stvari, kao i uz povrede odredaba i osnovnih načela ZUP-a te povredu materijalnog prava. Predlažu da sud donese presudu kojom se usvaja tužba, te se poništavaju rješenje Apelacione komisije Ureda/Kancelarije gradonačelnika Brčko distrikta BiH broj predmeta: UP-II XX, broj akta: XX od 09.04.2021.godine i rješenje Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove broj predmeta: UP-I-XX, broj akta: XX od 22.01.2021.godine. Naknadu troškova upravnog spora su tražili.

U odgovoru na tužbu tužena je navela da u postupnosti osporava navode u tužbi i ostaje kod navoda iz obrazloženja osporenog rješenja, da je zakonitost donesenog rješenja utemeljena na zakonskim osnovama i podzakonskim aktima kao temeljnim osnovama donesenog rješenja, da ne prostoje povrede materijalnog prava niti povrede u pogledu vođenja postupka te da je na tim osnovama pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje. Predložila je sudu da odbije tužbu u cijelosti kao neosnovanu Naknadu troškova upravnog spora nije tražila.

Nakon što je razmotrio navode iz tužbe i odgovora na tužbu, te cjelokupnu dokumentaciju priloženu u spis sud je odlučio kao u izreci ove presude, iz sljedećih razloga:

Apelaciona komisija Ureda/Kancelarije gradonačelnika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u nastavku teksta: Apelaciona komisija) je svojim rješenjem broj predmeta: UP-II-XX, broj akta: XX od 09.04.2021.godine odbila, kao neosnovanu, žalbu XX (ovdje tužitelja) izjavljenu protiv rješenja Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta BiH broj predmeta: UP-XX, broj akta: XX od 22.01.2021.godine. U obrazloženju svog rješenja je navela da je prvostupanjsko tijelo prilikom donošenja pobijanog rješenje ispravno provelo postupak, pravilno utvrdilo činjenično stanje, te na osnovu tako provedenog postupka i utvrđenog činjeničnog stanja, pravilnom primjenom materijalnog propisa donijelo rješenje, broj predmeta: XX broj akta: XX od 21.01.2021. godine.

Razmotrivši navode iz osporenog rješenja Apelacione komisije Brčko distrikta BiH broj predmeta: UP-II-XX, broj akta: XX od 09.04.2021.godine, van ročišta, dana 06.03.2023.godine sud te navode i obrazloženje tužene nije mogao prihvatiti kao osnovane.

Naime, odredbom člana 226. stav 2. Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta BiH – prečišćeni tekst («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj: 48/11) propisano je da se u obrazloženju rješenja Apelacione komisije moraju ocijeniti svi navodi žalbe. Ako je već prvostepeni organ u obrazloženju svog rješenja pravilno ocijenio navode koji se u žalbi iznose, Apelaciona komisija se može u svom rješenju samo pozvati na razloge iznesene u prvostepenom rješenju.

U ovom konkretnom slučaju, tužena odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv rješenja Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta BiH broj predmeta: UP-I-XX, broj akta: XX od 22.01.2021.godine, po ocjeni ovog suda, nije odgovorila svom zadatku iz odredbe člana 226. stav 2. Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta BiH. Navedenom odredbom propisano je da se "u obrazloženju rješenja Apelacione komisije moraju ocijeniti i svi navodi žalbe," a što dalje implicira da je tužena, bez obzira na relevantnost ili irrelevantnost žalbenih navoda, dužna svaki (pa i irrelevantan) žalbeni navod razmotriti, a da li će ga, kao takvog, ocijeniti važnim za odlučivanje ili ne, ovisi od kvalitete svakog konkretnog žalbenog navoda u kontekstu konkretne upravne stvari o kojoj se odlučuje. U tom smislu, čak i u situaciji da određeni žalbeni navod tužena ocijeni za irrelevantan, dužna je, prema standardu obrazložene odluke iz člana 194. stav (2) ZUP-a (a koji podrazumijeva da se u obrazloženju, između ostalog, navedu „razlozi koji su bili odlučujući pri ocjeni dokaza, razlozi zbog kojih nije uvažen neki od zahtjeva stranaka kao i razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na onakvo rješenje kako je dato u dispozitivu“) u svom obrazloženju iznijeti jasne i argumentovane razloge zbog čega konkretan žalbeni navod cijeni za nevažan sa aspekta odlučivanja u konkretnoj upravnoj stvari. Na ovakav način ostvaruje se konvencijski, ustavni i zakonski standard obrazložene odluke kao preduvjeta za korištenje prava na djelotvoran pravni lijek.

U suprotnom, odnosno u slučaju izostanka razloga o nevažnosti određenog žalbenog navoda odluka bi bila manjkava i kao takva ne bi se mogla ispitati, a što bi u konačnici predstavljalo povredu prava stranke na pravično odlučivanje (suđenje) iz odredbe člana II stav (3) tačke e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, a o čemu je Ustavni sud Bosne i Hercegovine, u više navrata zauzimao pravna stajališta (više o ovome, vidi Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-3102/09 od 06.12.2012.godine, broj AP-2825/07 od 28.04.2010.godine, broj AP-5156/15 od 10.05.2017.godine, broj AP-1518/06 od 29.03.2008.godine, itd.). Nastavno na prethodno, ovaj sud podsjeća da je članom 7. Zakona o upravnom postupku jasno predviđeno da se u upravnom postupku izravno ostvaruje princip materijalne istine čime se upravnom organu (pa tako i tuženoj kao drugostepenom organu) utvrđuje obaveza da utvrdi pravo stanje stvari i u tom cilju se moraju utvrditi sve činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja.

Obzirom da su tužitelji u žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja ukazivali na činjenicu da je prvostepeni organ poklonio vjeru vještaku XX ali u obrazloženju svog rješenja nije dao pojašnjenje kojim se stručnim kriterijima rukovodio kada je „poklonio vjeru“ jednom vještaku a nije je poklonio drugom vještaku (koji je u svom nalazu i mišljenju iznio veći broj voćaka, odnosno sadnica koje će izgradnjom saobraćajnice morati biti uklonjene ili ih se neće moći koristiti za redovnu proizvodnju), postavili pitanje da li postoji sukob interesa u ovom slučaju jer je XX bio angažiran i kao sudski vještak ali i kao član Komisije za utvrđivanje iznosa naknade u postupku ekspropijacije nekretnina na istom predmetu, odnosno istoj parceli te da li je moguće da u svojstvu vještaka sam brani odnosno potvrđuje ono što je kao član Komisije za utvrđivanje iznosa naknade u postupku ekspropijacije nekretnine procijenio i dostavio uz akt XX od 25.03.2019.godine, Apelaciona komisija je bila dužna u obrazloženju

svog rješenja jasno i argumentovano ocijeniti ove žalbene navode. Dakle, tužena je bila dužna da jasno navede razloge zbog kojih naprijed navedene žalbene navode tužitelja nije usvojila.

Naime, u žalbenom postupku težište rada drugostepenog organa je ispitivanje osnovanosti žalbe i zakonitosti prvostepenog upravnog akta i to sa procesne i sa materijalnopravne strane i zato se u obrazloženju drugostepenog rješenja moraju ocijeniti svi navodi žalbe i o svakom dati ocjena pravne (ne)utemeljenosti, te jasno navesti razlozi zbog kojih se određeni navod žalbe usvaja ili ne usvaja. Propuštanjem svoje zakonske obaveze da jasno i argumentovano odgovori na naprijed istaknute navode žalbe, odnosno paušalnom ocjenom da je „očigledno da žalitelju više ide u korist nalaz i mišljenje vještaka XX te neosnovano u žalbenom postupku ističe nestručnost izabranog vještaka“, Apelaciona komisija u obrazloženju svog rješenja nije dala razloge o odlučnim činjenicama, što predstavlja razlog za poništenje rješenja zbog toga što se takvo rješenje ne može ispitati. Na taj način, bez jasnog i potpunog odgovora na naprijed navedene žalbene navode, tužena nije odgovorila svom zadatku iz odredbe člana 226. stav 2. Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta BiH.

Tužitelji osnovano u tužbi ističu da su u žalbi tuženoj ukazali na povrede odredaba i načela upravnog postuka (nepravilne ocjene i analize izvedenih dokaza) te na nepravilno utvrđeno činjenično stanje u dijelu koji se odnosi na „životnu ugroženost“ stabala voća čiji korijen i krošnja (kako je to utvrdio vještak XX) prelazi u pojas ekspropisanog zemljišta i na trasu buduće ulice te da tužena odbijajući žalbu svojim rješenjem ne daje valjane razloge za to niti odgovore na naprijed navedene navode žalbe. Tužitelji takođe osnovano u tužbi ističu da je prvostepeni organ bez razloga i osnovanog objašnjenja u toku postupka promijenio vještaka agronoma, te umjesto i pored XX angažovao vještaka XX, te dao povjerenje vještaku poljoprivredne struke XX ali u obrazloženju svog rješenja nije dao razloge zašto ne uzima kao dokaz nalaz vještaka XX a uzima nalaz drugog vještaka XX, pri čemu zašto je to tako ne obrazlaže ni tužena u osporenom rješenju.

Stoga je, po ocjeni ovog suda, osporenim rješenjem tužene kojim je odbijena žalba tužitelja izjavljena protiv prvostepenog upravnog akta, povrijeđen zakon na štetu tužitelja, pa je zbog svega toga, na osnovu člana 31. stav 2. Zakona o upravnim sporovima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj: 4/00 i 1/01) sud i odlučio kao u izreci ove presude, te usvojio tužbeni zahtjev tužitelja.

U ponovnom upravnom postupku, tužena će, kao nadležni upravni organ, imajući u vidu primjedbe i upute iznesene u ovoj presudi, ocjenom svih navoda žalbe otkloniti, u prethodnom postupanju, počinjenu povredu odredbe člana 226. stav 2. Zakona o upravnom postupku, odnosno jasno i argumentovano odgovoriti na sve navode tužitelja iznesene u žalbi protiv prvostepenog upravnog akta i donijeti novu, na zakonu zasnovanu odluku.

Odluka o naknadi troškova upravnog spora donesena je na osnovu člana 120. i člana 130. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 28/18), a u vezi sa članom 32. Zakona o upravnim sporovima Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 4/00 i 1/01) i Tar. br. 3 i Tar. br. 10 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata ("Službeni glasnik RS-a" broj: 68/05), a troškovi se odnose na: taksu na tužbu u iznosu od 100,00 KM, taksu na presudu u iznosu od 100,00 KM i sastav tužbe po punomoćniku u iznosu od 900,00 KM, što sve ukupno iznosi 1.100,00 KM, pa je sud i obavezao tuženu da tužiteljima nadoknadi troškove upravnog spora u tom iznosu.

S U D I J A

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba Apelacionom sudu Brčko distrikta BiH, u roku od 30 dana računajući od dana dostavljanja, a posredstvom ovog suda.